

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ ”FÖRSLAG TILL EN NATIONELL INSTITUTION FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I SVERIGE” (DS 2019:4)

Sammanfattning

Jämställdhetsmyndigheten ställer sig positiv till utredningens förslag om att inrätta en institution för mänskliga rättigheter (MR) så som det uttrycks i förslagen till författningsreglering.

Synpunkter på utredningens förslag

Jämställdhetsmyndigheten välkomnar den förstärkning av arbetet för mänskliga rättigheter som inrättandet av den föreslagna MR-myndigheten innebär. De två myndigheterna kommer att kunna komplettera och ömsesidigt förstärka varandras arbete. Jämställdhetsmyndighetens uppdrag styrs primärt av regeringens jämställdhetspolitiska mål. Den föreslagna MR-myndigheten har ett bredare uppdrag som tar sin utgångspunkt i de grundlagsstadgade fri- och rättigheterna, Europeiska Unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt Sveriges folkrättsliga förpliktelser inom området mänskliga rättigheter. Avgränsningen mellan de två myndigheternas uppdrag är därmed tydlig.

Vi delar utredningens syn på behovet av och möjligheten till samverkan mellan flera olika myndigheter som ansvarar för att undersöka eller följa utvecklingen inom området mänskliga rättigheter.

Jämställdhetsmyndigheten tillhör de myndigheter som särskilt omnämns.

Den föreslagna organisatoriska ramen för MR-myndigheten förefaller vara väl avvägd i förhållande till syftet att garantera tillräcklig autonomi gentemot regeringen. Jämställdhetsmyndigheten ser ingen anledning att ifrågasätta de slutsatser som framkommit när förslag om att inrätta en MR-institution under Riksdagen har varit föremål för utredning.

Jämställdhetsmyndigheten noterar att utredningens uppdrag varit relativt snävt formulerat och att ett antal angelägna frågor därmed enbart berörts mera översiktligt. Bland annat handlar det om balansen mellan främjandeuppdrag och tillsynsuppdrag för myndigheter som har att hantera frågor om likabehandling och förbud mot diskriminering. Hänsyn har härvid tagits till andra parallella utredningar inom detta fält. Sammantaget identifierar denna utredning ett antal frågor för framtiden där den gemensamma nämnaren är en ytterligare förstärkning av mandatet för den föreslagna MR-institutionen. Jämställdhetsmyndigheten ställer sig i denna del bakom utredningens slutsatser, nämligen behovet av att undersöka

- en grundlagsreglering av MR-institutionens uppgifter och ledningsform,
- förutsättningarna för att samla ansvaret för främjandeuppdraget på diskrimineringsområdet till en aktör,
- förutsättningen för att MR-institutionen ska kunna avge amicus curiae-utlåtanden till domstolar samt
- lämpligheten av att regeringen åläggs en lagreglerad skyldighet att för riksdagen redovisa arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Ag efter
föredragning av utredare Eberhard Stüber.

.....
Lena Ag

Generaldirektör

.....
Eberhard Stüber

Senior utredare